

Зростання ролі козацтва в житті України. Перші козацькі повстання 90 – х років XVI ст.

План вивчення

Зростання ролі українського козацтва.

Військове мистецтво козаків.

Утворення реєстрового козацтва.

Козацькі повстання 1591 – 1596 рр.

Опорні поняття і дати

Опорні поняття:

Опорні дати:

1577 р. – молдавський похід Івана Підкови;

1590 р. – прийняття сеймом Речі Посполитої ухвали “Порядок щодо козаків та України”;

1591 – 1593 рр. – козацьке повстання під проводом Криштофа Косинського;

1593 р. – зруйнування татарами Томаківської Січі та спорудження Базавлуцької Січі;

1595 – 1596 рр. – козацьке повстання під проводом Северина Наливайка та Матвія Шаули.

Активізація опорних знань

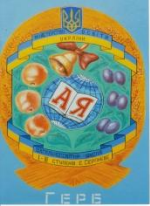

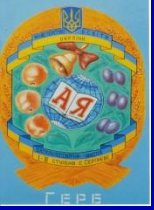
Зростання ролі українського козацтва

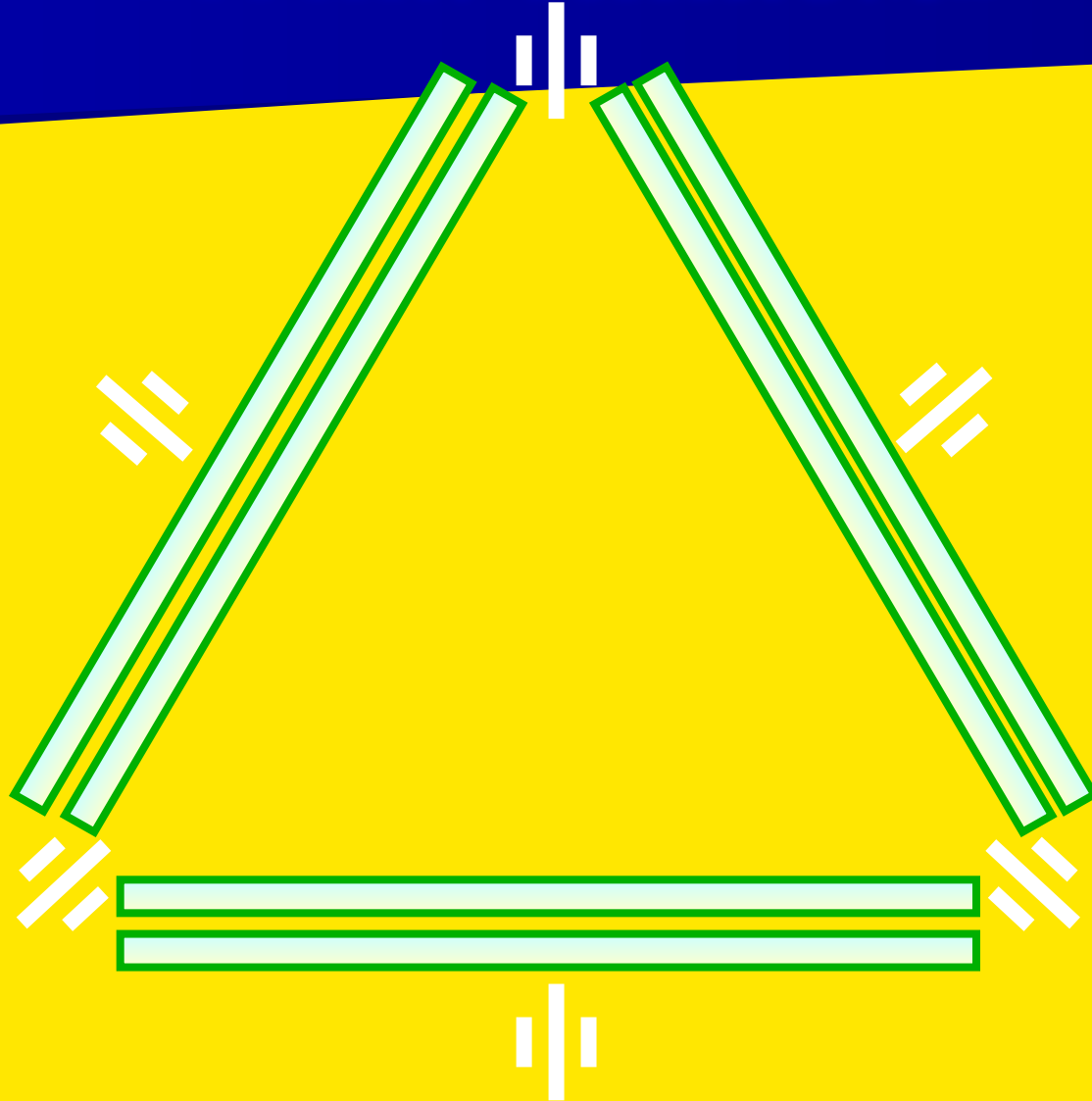
Військове мистецтво козаків.

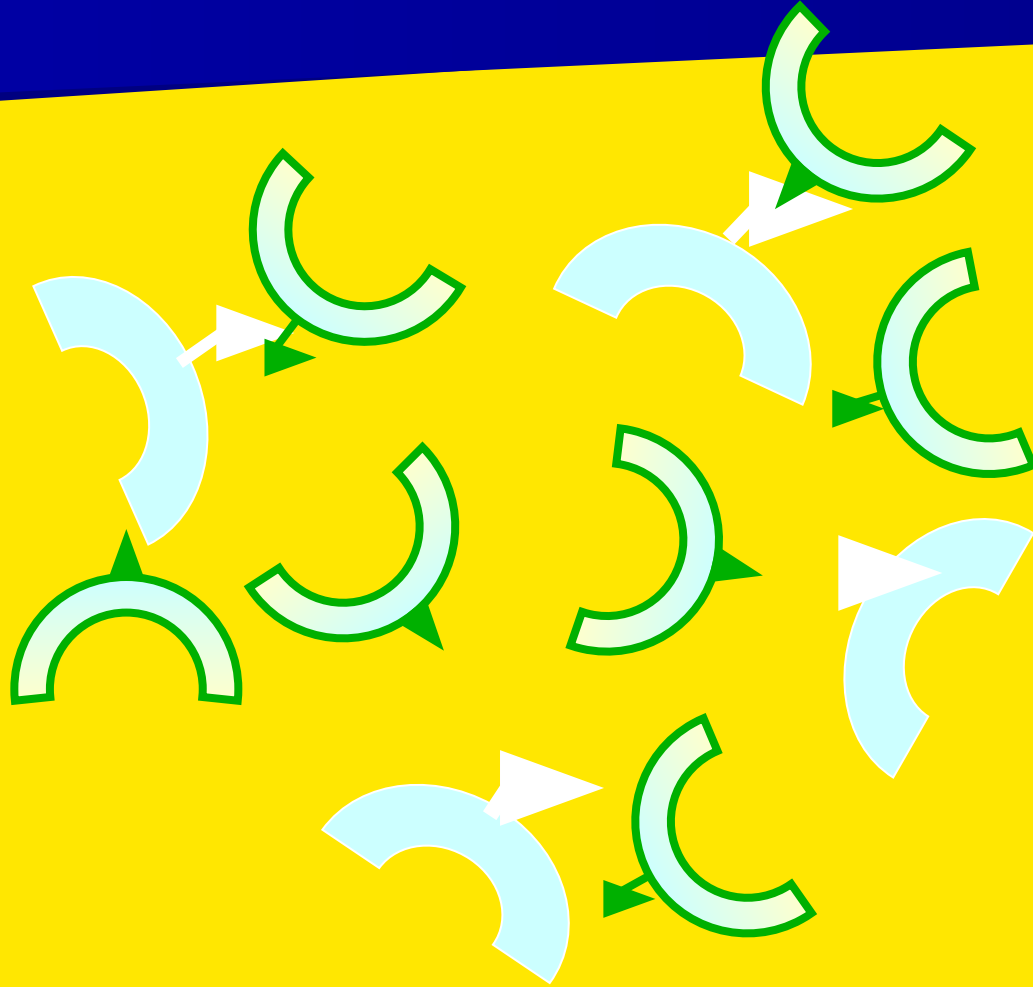

ОБОРОННИЙ БІЙ КОЗАКІВ «ТРИКУТНИКОМ»

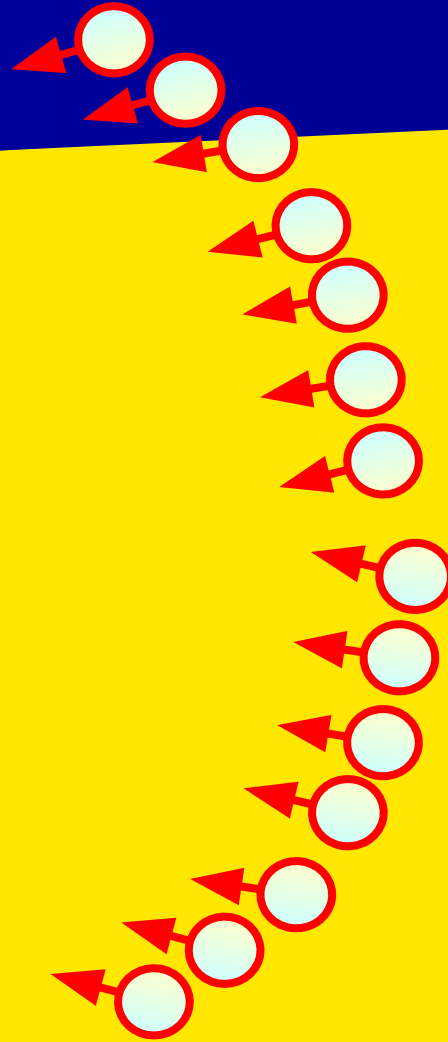
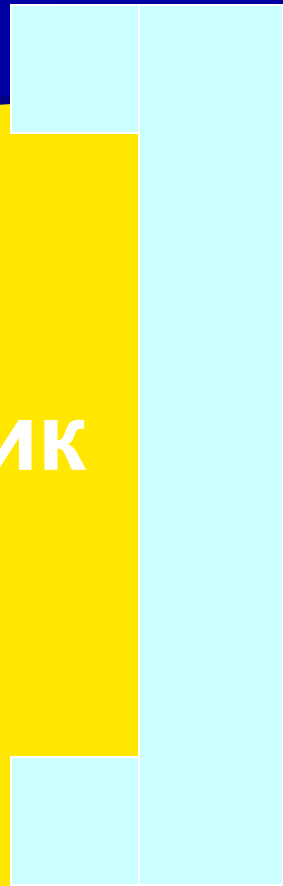
БІЙ КОЗАКІВ «ГАЛАСОМ» - ЗМІШАВШИСЬ З ВОРОГОМ

НАСТУП КОЗАКІВ ЛАВОЮ

ПРОТИВНИК

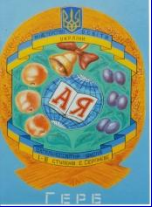
КОЗАКИ

Утворення реєстрового козацтва.

1572 р. польський король Сигізмунд II Август видав універсал, за яким на службу було прийнято 300 козаків.

1578 р. польський король Стефан Баторій здійснив козацьку реформу – заснував реєстрове козацтво (від слова “реєстр” – список), в кількості 500 чоловік.

Керівники козацьких повстань 90-х років XVI ст.

Герб Косинського

На основі відеофрагменту визначте:

1. Причини козацьких повстань 90-х років XVI ст.
2. Який був привід до початку повстань під проводом К.Косинського та С. Наливайка?
3. Чиї інтереси відстоювали козаки під час повстань?
4. Які хронологічні рамки козацьких повстань К.Косинського та С. Наливайка?
5. Чому козацькі повстання потерпіли поразку?

Причини козацьких повстань 90-х років XVI ст.

Посилення
кріпосницького,
релігійного і
національного
гноблення

Зіткнення інтересів
шляхти і козацтва

Прагнення польської
шляхти оволодіти
землями, які освоїли
козаки

Намагання Речі
Посполитої взяти під
контроль українське
козацтво

Висновки

- Утворення реєстрового козацтва стало поштовхом до оформлення козаків у новий стан українського суспільства зі своїми правами, привілеями та обов'язками.

Козацькі повстання 90-х років XVI ст. мали характер боротьби козацтва за свої станові інтереси.

Гасел звільнення українського народу не висувалося.

Козаки здобули досвід ведення повстанської боротьби й управління великими територіями.